

ANNOTATIE - ALV VNG vrijdag 28 november 2025 (versie 26 nov 2025)

AGENDA

1. Opening
Geen opmerkingen
2. Mededelingen
Geen opmerkingen
3. Benoeming van de notulencommissie Najaars ALV 28 november 2025 (*ter besluitvorming*)
Ter vergadering ontvangt de ALV een voorstel gedaan voor de nieuwe notulencommissie.
Geen opmerkingen
4. Vaststelling notulen ALV 18 juni 2025 (*ter besluitvorming*)
De notulen van de ALV geven volgens de toenmalige notulencommissie een goede weergave van hetgeen daar is besproken.
Geen opmerkingen
5. VNG-inzet richting nieuwe kabinet (*ter informatie*)
Geen opmerkingen
Advies: voor kennisgeving aannemen.
6. Inhoudelijke zaken:
 - a. Resolutie “Verder met Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)” (*ter besluitvorming*)
Inhoud resolutie: met de resolutie spreken de leden uit dat het VNG bestuur zich de komende periode blijft inzetten voor:
 1. De met VWS en ZN afgesproken gelijkwaardigheid van gemeenten als een continue toetssteen in de samenwerking met het zorgdomein op inhoud, proces en financiën.
 2. Structurele middelen voor het sociaal domein en de beweging naar de voorkant die meegroeien met de gezamenlijke ambitie (2% verschuiving van zorgbudget naar het sociaal domein). Daarbij geldt altijd dat taken en middelen in balans moeten zijn, wat periodiek wordt geëvalueerd met het rijk en waar nodig bijgestuurd.
 3. Afspraken over de uitvoering en opvolging van de uitkomsten van de uitvoeringstoets. Met specifieke aandacht voor de effecten van de beweging en de uitvoerbaarheid voor gemeenten.
 4. Een brede agenda met het rijk op “health in all policies”.

Voorstel bestuur VNG: De algemene ledenvergadering gaat akkoord met de resolutie “Verder met Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)”.

Op 2 juli 2025 heeft het VNG-bestuur ingestemd met het onderhandelaarsakkoord van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Het akkoord betreft een aanvulling op het eerder gesloten Integraal Zorgakkoord (IZA). Het akkoord is door de deelnemende landelijke partijen uit de zorg, het sociaal domein en de publieke gezondheidszorg op 8 september 2025 ondertekend. De VNG heeft voorwaardelijk ondertekend, onder voorbehoud van de uitkomst van de ledenraadpleging. Ook heeft het ministerie van VWS op 3 juni 2025 het onderhandelingsakkoord voor het Hoofdlijnenakkoord (HLO), dat nauw met AZWA verbonden is, gepubliceerd. Het bestuur van de VNG heeft, alles overwegende, ingestemd met de onderhandelaarsakkoorden HLO en AZWA en besloten om deze met een positief advies voor te leggen aan de leden.

Advies: Instemmen voorstel bestuur VNG om akkoord te gaan met de resolutie.
 - b1. Resolutie “Een aanpak die voor gemeenten wel werkt voor opvang tot en met integratie” (*ter besluitvorming*)
Inhoud resolutie: met de resolutie spreken de leden uit dat het VNG bestuur zich de komende tijd inzet voor:

- A. Vanaf dag één meedoen (strekking: snelle procedure, vroege participatie en regionale plaatsing gekoppeld aan werk, binding en kwetsbaarheid)
- B. Extra woonruimte als sleutel voor alle doelgroepen waaronder statushouders (strekking: inzet van opstartwoningen en flexibele woonvormen om verdringing te voorkomen en doorstroom te bevorderen)
- C. Randvoorwaarden en maatwerk (strekking: behoud van evenwichtige verdeling (Spreidingswet) tot de keten op orde is, voldoende financiële middelen en ruimte voor lokaal beleid)

Voorstel bestuur VNG: In te stemmen met de resolutie “Een aanpak die voor gemeenten wel werkt voor opvang tot en met integratie”.

In de ALV-en van 26 juni en 15 november 2024 is reeds middels aangenomen resoluties uitgesproken dat de negatieve gevolgen van nationaal asielbeleid niet op gemeenten mogen worden afgewenteld en dat uitvoerbaar instrumentarium voor verdeling en doorstroom behouden moeten blijven.

Advies: Instemmen voorstel bestuur VNG om in te stemmen met de resolutie.

- b2. Resolutie “Naar een houdbare opvang van Oekraïense ontheemden” (ter besluitvorming)
Inhoud resolutie: met de resolutie roepen de leden het VNG bestuur op om:

A. Structurele randvoorwaarden voor houdbare opvang

1. Het kabinet te doordringen van noodzaak van samenhangende aanpak en bekostiging om de opvang van Oekraïense ontheemden, inclusief (psychische) zorg, begeleiding, onderwijs en aanpak voor overlastgevers.
2. Het kabinet ertoe te bewegen om wettelijke mogelijkheden te creëren om opvang te kunnen prioriteren, faseren of beëindigen wanneer er onvoldoende capaciteit is;
3. Het kabinet aan te spreken op rijksverantwoordelijkheid voor registratie, opvang, uitstroom en terugkeer en dit expliciet vast te leggen in wetgeving, met bijbehorende uitvoeringsafspraken en financiële regelingen voor Oekraïense ontheemden wanneer gemeenten niet in opvang kunnen voorzien.

En verleen het bestuur het hierna te noemen mandaat:

B. Juridische stappen

4. Indien het rijk blijft volharden in nalaten zijn verantwoordelijkheid te nemen in de uitvoering van het Oekraïenedossier, en de gedane toezeggingen uit het overhedenoverleg van 19 november niet leiden tot structurele oplossingen, mandateert de ALV het VNG-bestuur om:
 - a. de rijksoverheid (Nederlandse Staat) formeel in gebreke te stellen wegens het niet naleven van haar wettelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheden;
 - b. voor of namens gemeenten een juridische procedure tegen de Staat te starten, dan wel zich te voegen in een reeds lopende procedure van een of meer gemeenten over de hiervoor genoemde dossiers.

Voorstel bestuur VNG: Akkoord te gaan met de resolutie “Naar een houdbare opvang van Oekraïense ontheemden”.

Sinds 2022 wordt door gemeenten onder grote druk zo goed mogelijk vorm gegeven aan de opvang van Oekraïense ontheemden. Inmiddels is dit een structurele opgave op basis van tijdelijke regelingen van het rijk en onduidelijke kaders en ontoereikende bekostiging. Tot op heden zijn er wel een aantal procesafspraken gemaakt maar nog geen concrete oplossingen voor de ervaren problemen.

Advies: Instemmen voorstel bestuur VNG om akkoord te gaan met de resolutie.

- c. Resolutie “Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA)” (ter besluitvorming)
Inhoud resolutie: met de resolutie spreken de leden uit dat de oorspronkelijke

randvoorwaarden Klimaatakkoord onverkort van kracht blijven en dat aan deze randvoorwaarden de volgende twee randvoorwaarden voor ISA en het vervolgtraject worden toegevoegd:

- “Wederkerigheid”:

- De overheden hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid bij de vormgeving van het toekomstig energiesysteem, op basis van een afweging van publieke belangen uit het Nationaal Plan Energiesysteem;
- Invulling van de toekomstige afspraken dienen te berusten op de wederkerigheid tussen overheden;
- De medeoverheden zijn afhankelijk van elkaars inzet. Afspraken worden niet top-down, maar gezamenlijk vormgegeven met begrip en respect voor elkaars belangen en positie;
- Onze samenwerking gaat verder dan het samen stellen van doelen. Om die doelen te halen hebben we elkaar nodig bij de uitvoering en voor het oplossen van knelpunten.

- “Gelijk speelveld”:

- Voor een effectieve en efficiënte uitvoering is een gelijkwaardig speelveld tussen overheden noodzakelijk
- Transparantie en gelijke toegang tot data zijn cruciaal om integrale keuzes te kunnen maken
- Wij maken keuzes die passend bij het schaalniveau van de uitvoering en binnen de bestuurlijke verhoudingen het Huis van Thorbecke.

Voorstel bestuur VNG: In te stemmen met de resolutie “Uitgangspunten voor consultatie over Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA)”.

Belangrijk uitgangspunt in het consultatiedocument ISA is dat de opgave vraagt om doorontwikkeling van de samenwerking en van bestaande producten. Het doel is daarbij om, aansluitend op de kamerbrief van Minister Hermans d.d. 18 juni 2025, in te zetten op regionale samenwerking en geen nieuwe bestuurslaag te creëren. Daarbij wordt meermaals verwezen naar het Huis van Thorbecke voor formele besluiten over verankering van keuzes.

Als onderdeel van het decentraal energiesysteem, wordt deze gebiedsgericht vormgegeven als integraal onderdeel van de ruimtelijke ordening. Daarbij wordt gesproken over wederkerige Energieafspraken tussen partijen in een gebied en het Rijk, zonder dat expliciet kan worden gemaakt of een gebied verwijst naar gemeentelijke, (sub)regionale of provinciale schaal. Streven is om meer focus en eenduidigheid aan te brengen met behoud van ruimte voor wat op decentraal schaalniveau goed werkt. Enerzijds wordt besloten om de bestaande RES-regio's en Warmte-regio's samen te laten gaan in één Energieregio (pagina 11). Tegelijkertijd wordt gesteld dat partijen in een gebied zelf de instelling bepalen van en de gebiedsomvang van een energieregio (pagina 12).

Onduidelijkheid over de instelling en gebiedsomvang van een energieregio zal op lokaal, regionaal en provinciaal niveau leiden tot onnodige discussies over de Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda. Uiteindelijk resulteren deze discussies rondom organisatie, governance en financiering in verdere vertraging in de uitvoering van het energie- en klimaatbeleid op lokaal niveau.

Stadsregio Parkstad Limburg werkt sinds 2014 met een Gemeenschappelijke Regeling (GR) van Colleges van Burgemeesters en Wethouders. Binnen de Bestuurscommissie Duurzaamheid wordt reeds sinds 2013 intensief samengewerkt om toe te werken naar een energieneutrale regio. Hoewel de Transitievisies Warmte van de zeven Parkstad-gemeenten op lokaal niveau zijn vastgesteld, is er onder regie en coördinatie van het regiobureau eenduidigheid aangebracht door middel van een uniforme aanpak, mét ruimte voor lokaal maatwerk. Daarbij vindt er op het niveau van Zuid-Limburg door middel van regiocoördinatoren kennisuitwisseling en waar nodig afstemming plaats.

Regionaal wordt daarom gepleit voor het voldoende rekening houden met de bestaande samenwerking bij de verdere uitwerking van de ISA-afspraken.

Advies: Instemmen voorstel bestuur VNG om akkoord te gaan met de resolutie, wetende dat keuze voor schaalniveau nog een aandachtspunt is.

7. Collectivisering van digitalisering in kader resolutie “Als één sterke bestuurslaag regie op de Digitale Samenleving” aangenomen in ALV 18 juni 2025 (ter besluitvorming)

Inhoud:

Met de collectiviseringsvoorstellen wordt een prioritering aangegeven om aan de slag te gaan op de dossiers AI, Cloud en Digitale Veiligheid en de doorsnijdende thema's Digitale Autonomie, Sourcing en Digitaal Vakmanschap. Deze prioriteiten sluiten nauw aan op bestaande (interbestuurlijke) ambities, zoals de Nederlandse Digitaliseringsstrategie. Uitwerking van de voorstellen gebeurt in een open proces met brede ledenbetrokkenheid, ondersteund door de VNG.

Voorstel bestuur VNG: De algemene ledenvergadering gaat akkoord met drie nader uit te werken collectiviseringsvoorstellen op het gebied van AI, Cloud en Digitale Veiligheid.

De voorstellen voor collectivisering rond AI, Cloud en Digitale Veiligheid passen goed bij de strategische richting van Voerendaal. Ze sluiten aan bij onze behoefte aan ontzorging, standaardisering en samenwerking, zeker gezien onze beperkte schaal en capaciteit. De collectivisering biedt kansen om:

- *Digitale veiligheid structureel te versterken, o.a. via collectieve diensten, poolvorming van expertise en gezamenlijke normen (OtU Digitale Veiligheid).*
- *Regie te krijgen op cloudgebruik, inclusief soevereiniteit, leveranciersafhankelijkheden en transitiepad naar een centrale, gestandaardiseerde infrastructuur (OtU Cloud).*
- *AI verantwoord en schaalbaar in te zetten, inclusief gezamenlijke eisen, governance en herbruikbare bouwblokken die voor kleine gemeenten anders nauwelijks realiseerbaar zijn (OtU AI).*

Deze voorstellen helpen bij de thema's waar lokaal minder capaciteit en specialistische kennis voor beschikbaar is. Ze sluiten bovendien aan op eigen ontwikkeling richting datagedreven werken, GGM-verankering en professionalisering van informatiemanagement. Ze verminderen risico's, verlagen de werkdruk, versterken digitale weerbaarheid en bieden een realistisch pad voor kleinere gemeenten zoals Voerendaal om stappen te zetten op AI, Cloud en Veiligheid, passend bij onze ambities en schaal.

De regionale samenwerking, zoals de AI-werkgroep en informele kennisuitwisseling, biedt op dit moment geen uniform alternatief voor de landelijke collectivisering. De VNG-voorstellen sluiten goed aan bij de behoefte om regionale initiatieven te versterken en te verbinden aan landelijke kaders, zodat Voerendaal en de regio samen toekomstvast kunnen blijven ontwikkelen.

Advies: Instemmen voorstel bestuur VNG om akkoord te gaan met drie nader uit te werken collectiviseringsvoorstellen.

8. Doorontwikkeling VNG-governance en voorbereiding grote vacatureronde na Raadsverkiezingen (ter informatie/besluitvorming)

Inhoud:

Diverse voorstellen als doorontwikkeling van de VNG-governance om deze in lijn te brengen met hetgeen gevraagd wordt van de VNG en de actualiteit rond thema's en wijzigingen in samenhang en logica. De meeste wijzigingen zijn een formaliteit rond herschikken uitgangspunten van samenstelling, omvang en thema's. Wel wordt rond het onderwerp “Organisatie en werkwijze College voor Dienstverleningszaken en Taskforce Samen organiseren” een standpunt ingenomen wat impliciet wordt verwoord maar wel stevige consequenties kan hebben voor de praktijk (voortgang en aansluiting bij behoeften). In de besluitvorming van de ALV ligt hier geen expliciet beslispunt over voor. Wel vraagt dit aandacht vanuit de gemeenten als opdrachtgever aan de VNG. Concreet gaat het hierbij om het standpunt van VNG-bestuur dat zij ‘het onderscheid dat we binnen de vereniging hanteren tussen de verantwoordelijkheden van bestuurders en ambtenaren leidend is’ haast randvoorwaardelijk maken voor de verbetering in structuur en verankering van de intensieve samenwerking tussen de bestuurders en ambtenaren in voornoemde commissie. Met andere woorden, het beperken van de slagkracht en invloed vanuit de ambtelijke aanjaagfunctie.

Voorstel bestuur VNG:

De algemene ledenvergadering gaat akkoord met:

1. Statutenwijziging: Toekenning van de bevoegdheid aan het bestuur om een tijdelijke uitzondering te maken op de bepaling dat vaste adviescommissies bestaan uit de voorzitter en 15-19 leden
2. Besluit: Omvorming van de vaste adviescommissie Raadsleden & Griffiers tot de bredere commissie "Lokaal bestuur & democratie"
3. Besluit: Instelling van een vaste adviescommissie Asiel, Migratie & Integratie
4. Besluit: Omvorming van de vaste adviescommissie Participatie, Schuldhulpverlening & Integratie tot de vaste adviescommissie "Participatie, Werk & Inkomen"
5. Statutenwijziging: Schrappen van de huidige uitzonderingsbepaling dat de voorzitter van de vereniging qualitate qua voorzitter is van de commissie Europa & Internationaal
6. Statutenwijziging: Toevoegen van de bepaling dat de functies van voorzitter van College voor Dienstverleningszaken en penningmeester van de vereniging worden gecombineerd.

De algemene ledenvergadering neemt kennis van:

7. Advies commissie R&G aan bestuur: "Doorontwikkeling commissie Raadsleden & Griffiers en versterking raads perspectief in bestuur, commissies en colleges in periode 2026-2030
8. Doorlopende tekst VNG Statuten op basis van de voorstellen tot statutenwijziging
9. Terugblik op vorige vacatureronden en recente wijzigingen VNG-governance
10. Uitgewerkt tijdpad kandidaatstellingsprocedure en introductie

Advies: Instemmen met voorstel bestuur VNG om in te stemmen met wijzigingen statuten en aanpalende besluiten en kennis te nemen van de andere onderdelen. Indien mogelijk melding maken van de terughoudendheid rond de voornemens tot wijzigingen van TSO. Dit in het licht van het belang van een goede relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, ook vanuit het oogpunt van integrale, multidisciplinaire, strategische advisering.

9. Contributie VNG

a. Procesvoorstel evaluatie contributiesystematiek (ter besluitvorming)

Inhoud: In ALV van 18 juni 2025 is nadrukkelijk aandacht besteed aan de contributiesystematiek en de oproep om deze te evalueren en aan te passen in richtingen van 'uniform contributietarief' en 'verlaging contributie'. Dit vraagt een uitgebreide evaluatie en gezien de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 en is voorgesteld en afgesproken om dit voor de verkiezingen op te pakken qua voorbereidingen en na de verkiezingen verder uit te voeren en met voorstellen te komen.

Voorstel bestuur VNG: De algemene ledenvergadering gaat akkoord met de volgende voorstellen:

1. Voorlopig de huidige contributiesystematiek te handhaven (NB: het contributievoorstel voor 2027 wordt in de Najaars ALV met een separaat voorstel aan de leden voorgelegd)
2. Het huidige bestuur te laten starten met het traject voor de fundamentele evaluatie
3. Het nieuwe bestuur, dat medio september 2026 begint, te vragen om:
 - In de ALV van juni 2027 een voorstel te doen om het structurele begrotingstekort dat is ontstaan binnen de huidige contributiesystematiek terug te dringen
 - Om na het ongedaan maken van het structurele begrotingstekort een voorstel aan de ALV te doen voor een nieuwe, meerjarige contributiesystematiek.

Advies: Instemmen met voorstel VNG bestuur om akkoord te gaan met de voorstellen inzake contributiesystematiek.

b. Contributievoorstel 2027 i.v.m. uitstel ALV 2026 tot 30 september (ter besluitvorming)

Inhoud: Conform eerdere afspraken wordt het contributievoorstel 2027 voorgelegd i.v.m. doorschuiven van ALV 2026 naar september.

Voorstel bestuur VNG:

- 1. De contributie 2027, conform de afgesproken meerjarige systematiek, te verhogen. Dat betekent de indexatie voor loon- en prijsontwikkeling plus 1,0% ingroei naar dekking kosten kernorganisatie VNG-bureau*
- 2. De leden na bekendwording van het percentage voor loon- en prijsontwikkeling, medio maart 2026, daarover zo spoedig mogelijk te informeren.*

Uit de toelichting blijkt dat deze aanpak reeds is afgesproken. Er zit geen overzicht van de was- en wordt-situatie m.b.t. contributieomvang bij de stukken. De discussie over opzet contributie kan bij de voorgenomen evaluatie van contributiesystematiek (agendapunt 9a) worden betrokken.

Advies: Instemmen voorstel bestuur VNG met betrekking tot contributievoorstel 2027.

10. VNG-jaarplan, inclusief GGU-begroting, en GGU-bijdrage voor 2027 i.v.m. uitstel ALV 2026 tot 30 september (ter besluitvorming)

Inhoud: Conform eerdere afspraken wordt de bijdrage aan Fonds GGU 2027 voorgelegd i.v.m. doorschuiven van ALV 2026 naar september.

De inhoudelijke prioritering in GGU is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Voorstel bestuur VNG:

- De ALV neemt kennis van het VNG Jaarplan voor het jaar 2026*
- De ALV gaat akkoord met de vaststelling van de hoogte van de bijdrage van de leden aan het Fonds GGU voor het jaar 2027, conform de meerjarenraming*

Uit de toelichting blijkt dat deze aanpak reeds is afgesproken. De gehanteerde indexatie is nog niet bekend, effect hiervan is dus onduidelijk. Vraag is overigens of de financiering van Fonds GGU ook onderdeel gaat uitmaken van de voorgenomen evaluatie van de contributiesystematiek (agendapunt 9a).

De inhoudelijke prioritering van de GGU zou wellicht ook een gesprek waard zijn. Echter, de wijze van invloed hierop is op dit moment onvoldoende helder. Wellicht in combinatie met doorontwikkeling VNG-governance onderwerp van gesprek maken.

Advies: Instemmen voorstel bestuur VNG met betrekking tot Jaarplan 2026 en hoogte van de bijdrage aan het Fonds GGU.

11. Verantwoording uitvoering moties ALV 18 juni 2025, aangehouden of aangehouden moties en toezeggingen (ter besluitvorming)

Inhoud: Terugmelding van wijze waarop bestuur de aangenomen moties ALV heeft uitgevoerd.

Voorstel bestuur VNG: de algemene ledenvergadering gaat akkoord met de door het bestuur afgelegde verantwoording over de uitvoering van moties die door de ALV op 18 juni jl. zijn aangenomen of aangehouden.

Advies: Instemmen voorstel bestuur VNG met betrekking tot verantwoording uitvoering moties.

12. Rondvraag/Wvttk
Geen opmerkingen

13. Sluiting

INGEDIENDE MOTIES/AMENDEMENTEN

Behorende bij **agendapunt 6a**. Resolutie “Verder met Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)”

- Motie Maashorst “Inzet doorbraakmiddelen AZWA voor domeinoverstijgende- en integrale transformatieplannen IZA op de wachtlijst”

Strekking motie: De motie roept het bestuur op het gesprek aan te gaan met het Bestuurlijk Overleg IZA om doorbraakmiddelen AZWA in te zetten voor de goedgekeurde domeinoverstijgende- en integrale transformatieplannen die op de wachtlijst zijn geplaatst. Achtergrond daarbij is dat de middelen vanuit IZA voor zogeheten transformatieplannen in september plotseling op bleken waardoor veel plannen, waaronder die van gemeenten, niet meer gehonoreerd konden worden. Ook bij de ondertekenende gemeenten zit hier frustratie over. In AZWA zijn opnieuw middelen beschikbaar gesteld voor plannen; doorbraakmiddelen geheten. De kaders daarvoor zijn nog niet afgesproken. Wel dat de focus ligt op AI en het vergroten van de arbeidsproductiviteit.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Winterswijk “Versterking inzet zorgverzekeraars op preventie”

Strekking motie: De motie roept het bestuur op om met het rijk en de zorgverzekeraars te zorgen dat de zorgverzekeraars (en zorgkantoren) meer gaan bijdragen aan de inzet op preventie en gezondheid, bijvoorbeeld door structurele ketensamenwerking en betere financiële prikkels voor zorgverzekeraars. Zodat preventie vast onderdeel wordt van de gezamenlijke gezondheidsagenda.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Groningen “Voorkom de “zorgcrisis” en kies voor een vitale en gezonde toekomst!”

Strekking motie: De motie roept het bestuur op om met het rijk in gesprek te gaan over een integrale transformatieagenda waarbij gezondheid en vitaliteit centraal staan, waarbij scherpe keuzes gemaakt worden ten aanzien van financieringswijzen en stelselaanpassingen, onder meer gebaseerd op gepubliceerde adviezen en met gebruikmaking van aanbevelingen uit recent gepubliceerde rapporten als het Interdepartementaal Beleidsonderzoek GGZ en het houdbaarheidsonderzoek Wmo.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

Behorende bij **agendapunt 6b2**. Resolutie “Naar een houdbare opvang van Oekraïense ontheemden”

- Motie Rozendaal “Uitbreiding onderzoek jeugdzorgkosten naar Oekraïense ontheemden”

Strekking motie: De motie roept op om in het lopende onderzoek naar jeugdzorgkosten van asielzoekerskinderen ook de jeugdzorgkosten voor Oekraïense kinderen op te nemen, en hierover met het rijk in overleg te treden om tot structurele en toereikende financiering te komen zodat gemeenten niet disproportioneel worden belast.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

Behorende bij **agendapunt 6c**. Resolutie “Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA)”

- Motie Nijmegen “Geen duurzame toekomst op drijfzand”

Strekking motie: Gemeenten vervullen een belangrijke rol in de uitvoering van de nationale klimaat en energiebeleid. Door de gebrekkige bekostiging vanuit het Rijk kunnen gemeenten hun taken niet uitvoeren en komen de klimaatdoelstellingen in gevaar. De motie roept het bestuur op om:

1. In overleg met het Rijk duidelijk te maken dat de uitvoering van de nationale klimaatdoelen in aanzienlijk gevaar is gekomen door de korting op de uitvoeringsmiddelen én dat structurele ophoging conform het ROB-advies noodzakelijk is om de gemeentelijke uitvoeringskracht te behouden en verder te organiseren;
2. In te zetten op een structureel financieel arrangement dat de gemeentelijke uitvoeringslasten volledig compenseert, zorgt voor lange termijn zekerheid, voorspelbaarheid en bijdraagt aan een rechtvaardige verdeling van middelen tussen overheden passend bij hoe de disbalans hersteld wordt;

3. Bij alle onderhandelingen te benadrukken dat de energietransitie haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar moet blijven voor inwoners en gemeenten, het speelveld en instrumentarium daarvoor op orde moet worden gebracht en er op aansturen dat het Rijk dit structureel (meerjarig) gaat verankeren in de Rijksbegroting;
4. Indien structurele en toereikende financiering uitblijft, met het Rijk afspraken te maken over de mate waarin en wijze waarop gemeenten hun taken (niet langer) kunnen invullen, zoals door de inzet van aanvullend Rijksbeleid en/of -instrumentarium als normering en beprijzing.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Middelburg “Bevorderen decentrale energiesystemen door stroomlijnen beleid en regelgeving en het verbeteren van de betaalbaarheid”

Strekking motie: De groei en verduurzaming van de lokale economie en woningbouw komt in het gedrang door netcongestie. De ontwikkeling naar het meer decentrale energiesysteem, zoals ook genoemd in de betreffende Kamerbrief, is door regelgeving en niet ondersteunend financieel instrumentarium niet mogelijk. Technisch kan het lokale energiesysteem ontwikkeld worden maar de regels zitten in de weg.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Hengelo “Samenhangende aanpak van het energiesysteem”

Strekking motie: Het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE) en Klimaatakkoord vormen de basis voor een meer integrale en decentrale inrichting van het toekomstig energiesysteem. De positie van gemeenten en regio's dient gewaarborgd te worden om een structurele positie te behouden in de ontwikkeling van het integrale en meer decentrale energiesysteem. Daarmee kan de energietransitie effectief, rechtvaardig worden vorm gegeven en uitvoerbaar worden.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Goeree Overflakkee “Versterking publieke belangen en decentraal perspectief van de energietransitie”

Strekking motie: De energietransitie vraagt om een integrale aanpak van het energiesysteem waarbij de publieke belangen centraal staan. Het huidige stelsel waaronder wet- en regelgeving en financieel speelveld faciliteren de voorgestelde ontwikkeling naar een meer decentrale organisatie van het energiesysteem nog niet. Deze ontwikkeling wordt in de Kamerbrief Decentrale ontwikkeling van het energiesysteem wel geschetst. De motie geeft aan dat de operationalisatie van deze ontwikkeling nog actief moet worden vorm gegeven. De rol van gemeente, als eerste overheid, dient daar onderdeel van te zijn.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

Behorende bij **agendapunt 7**. Collectivisering van digitalisering in het kader van de resolutie “Als één sterke bestuurslaag regio op de Digitale Samenleving” aangenomen in ALV 18 juni 2025

- Motie IJsselstein “Continuïteit Informatiebeveiligingsdienst (IBD)”

Strekking motie: Na het besluit op de resolutie in de ALV van juni 2025 is nu een start gemaakt met de collectiviseringsvoorstellen op digitale veiligheid, cloud en AI. De opdracht tot uitwerking van het CollectiviseringsVoorstel (CoVo) op digitale veiligheid bevat een aantal bestaande collectieve diensten bevat, waaronder met name de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) en de verantwoordingsystematiek rond informatieveiligheid, de “Eenduidige Normatiek Single Information Audit”(ENSIA). Op één aspect is meer snelheid en voortvarendheid nodig, te weten de dienstverlening van de (IBD) – en dan specifiek de ondersteuning van de IBD bij cybercrises in gemeenten. Er zijn zorgen over de continuïteit van de dienstverlening van de IBD tegen de achtergrond van de organisatie, financiering

en governance van het GGU-fonds.

Oproep aan het bestuur:

- De besluitvorming over doorontwikkeling van de bestaande collectieve diensten voor digitale veiligheid (IBD en ENSIA) vóór de inwerkingtreding van de Cyberbeveiligingswet (Cbw), eind Q2 2026, te laten plaatsvinden, zodat gemeenten tijdig duidelijkheid hebben over de toekomstige inrichting van deze voorzieningen en verzekerd blijven van ondersteuning en advies
- Daartoe de besluitvorming over de bestaande collectieve voorzieningen voor digitale veiligheid – in lijn met de resolutie collectivisering – te versnellen;
- Te borgen dat de minimaal vereiste doorontwikkeling zoals beschreven in de Cbw, inclusief de aanwijzing van de minister van BZK aan de IBD als Computer Security Incident Response Team (CSIRT), tijdig kan worden gerealiseerd, en dat hiervoor voldoende middelen beschikbaar zijn in termen van financiering, formatie, capaciteit en voorzieningen, zodat de continuïteit en versterking van de structurele diensten voor digitale veiligheid op korte én lange termijn gegarandeerd blijft;
- De leden hierover te informeren via een ledenbrief.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

Behorende bij **agendapunt 8**. Doorontwikkeling VNG governance en voorbereiding grote vacatureronde na raadsverkiezingen

- Motie Winterswijk “Betere spreiding commissievoorzitterschappen over verschillende typen gemeenten”

Strekking motie: Verzoekt aan bestuur en Voordrachtscommissie:

- Vanaf de eerstvolgende sollicitatieprocedure actief te streven naar een betere spreiding van commissievoorzitterschappen over verschillende typen gemeenten, waaronder kleinere, middelgrote en niet-stedelijke gemeenten
- Bij benoemingen nadrukkelijk te letten op geografische spreiding, gemeentegrootte en variatie in stedelijkheid
- Transparant te rapporteren over de spreiding van voorzittersfuncties en dit bij benoemingsprocedures aan de ledenvergadering voor te leggen

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Sliedrecht “VNG, een sterk netwerk met één geluid”

Strekking motie: Oproep aan het VNG-bestuur om:

- Te bevorderen, dat de gezamenlijke lobby van de VNG niet wordt verzwakt door afzonderlijke lobbyactiviteiten en daarover afspraken te maken met de bestuurlijke netwerken
- Tijdens de volgende ALV de leden te informeren over de voortgang hiervan.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur. Waarbij wel aandacht gevraagd wordt voor ruimte vanuit differentiatie in standpunten gezien de diversiteit van gemeenten en opgaven/uitgangspunten in veel dossiers. Hierbij kan vanuit een netwerk in voorkomende gevallen meer specifieke context worden geboden dan vanuit de algemene lijn dan de VNG.

Behorende bij **agendapunt 11**. Verantwoording bestuur over uitvoering moties ALV

Hier worden ook de nieuwe moties behandeld die niet bij een eerder agendapunt aan de orde komen.

- Motie Hof van Twente “Herijking beleids- en investeringslogica Elke Regio Telt!”

Strekking motie: Verzoekt het bestuur van de VNG zich in te zetten voor een herijking van beleids- en investeringslogica van het rijk zodat de economische potentie van alle regio's beter benut wordt, inclusief economisch minder renderende regio's, en daarbij te benadrukken dat brede welvaart meer is dan de aanpak van ruimtelijke opgaven in een regio. Ook de regio's die buiten de nationale programma's vallen de mogelijkheid te bieden om samen met het Rijk een langjarige agenda te ontwikkelen. Te pleiten voor maatwerk in wetgeving, financiering en samenwerking op basis van de

aanbevelingen uit het rapport Elke Regio Telt! en de minister van BZK regeringsverantwoordelijk te maken voor deze aanpassing van de beleids- en investeringslogica.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Utrecht “Geef jongeren en kinderen een rol aan de gemeentelijke formatietafels”

Strekking motie:

Uitspraak ALV:

- Geef kinderen en jongeren binnen de gemeentelijke formatie een rol te geven, na de aankomende gemeenteraadsverkiezingen, onder andere om met hen te spreken over de gevolgen en effecten van beleidsvoornemens op jonge en toekomstige generaties.

Oproep aan bestuur:

- Richting de gemeenteraadsverkiezingen handvatten aan te reiken over hoe kinder- en jongerenparticipatie op deze manier is te organiseren.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Voorst “Van Kostenexplosie naar kostenbeheersing in de jeugdzorg”

Strekking motie:

Roept het bestuur op:

- in de formatie aandacht te vragen voor de oplopende kosten in de jeugdzorg;
- zich maximaal in te zetten voor voldoende structurele middelen voor jeugdzorg via het Gemeentefonds, met aandacht voor reële indexatie en eerlijke compensatie bij kostenstijgingen;
- heldere afspraken te maken met het Rijk over taakverdelingen, uitvoerbaarheid en financiële kaders binnen de jeugdzorg.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Zevenaar “Wijziging Boek 7 Burgerlijk Wetboek in verband met beperken arbeidsongeschiktheid tot kleine werkgevers”

Strekking motie:

Oproep aan het bestuur:

- Voorafgaand aan de invoering van de maatregel een impactanalyse te laten uitvoeren, waarin de mogelijke financiële gevolgen voor gemeenten zichtbaar worden gemaakt
- Een structurele compensatieregeling te ontwikkelen die aansluit bij aard en omvang van de financiële gevolgen voor gemeenten, met name in hun rol als aandeelhouder van een ontwikkelbedrijf, maar ook in hun rol als financier
- Richting het kabinet kenbaar te maken dat de afschaffing van de algemene compensatie voor transitievergoedingen per 1 juli 2026 gemeenten en ontwikkelbedrijven onevenredig raakt
- Het Rijk op te roepen om gemeenten financieel te compenseren voor deze nadelige effecten.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Aalsmeer en Enschede “Voor een eerlijke en circulaire heffingsstructuur”

Strekking motie: Het schrappen van de beoogde ‘plastic-heffing’ op plastic producten heeft een gat doen ontstaan in de rijksbegroting van € 567 miljoen per jaar. Door onder meer een generieke verhoging van de afvalstoffenbelasting en de CO2-heffing bij afvalverbrandingsinstallaties, wil het rijk dit gat gaan dichten. De hieruit voortvloeiende lastenverzwaring voor de afvalverwerkers zal uiteindelijk landen bij gemeenten (en hun inwoners, via de lokale afvalstoffenheffing). De indienende gemeenten constateren dat zij (en daarmee hun inwoners) zullen gaan opdraaien voor deze stijgende kosten, zonder dat zij hier direct invloed op kunnen uitoefenen.

Verzoek aan het bestuur van de VNG om:

- Zich krachtig uit te spreken tegen de generieke verhoging van de afvalstoffenbelasting en aanscherping van de CO2-heffing in de huidige vorm;
- Zich krachtig uit te spreken tegen de verlegging van de plastic heffing naar afvalverwerkers en gemeenten;
- Het (demissionaire) kabinet en de Tweede Kamer te verzoeken de maatregelen te heroverwegen;
- In overleg te treden met de ministeries van Financiën, I&W en KGG om alternatieve beleidsopties te ontwikkelen;
- De leden actief te informeren over de voortgang en impact van deze maatregelen.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Gooise Meren “Compensatiefonds verwijderen staalslakken”

Strekking motie: Gemeenten worden in toenemende mate geconfronteerd met zorgen van inwoners over het gebruik van staalslakken in halfverhardingen zoals in het product Graustabiel en de kosten die gemoeid zijn met het verwijderen ervan.

De motie roept het bestuur op om:

- aan te dringen bij het Rijk op de totstandkoming van een compensatiefonds voor verwijdering van staalslakken voor in ieder geval gemeenten
- de gemeenten op de hoogte te houden van de resultaten.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur

- Motie Vlaardingen “Geboorteregistratie Palestijnen”

Strekking motie: Veel Palestijnse inwoners van Nederland hebben behoefte aan erkenning van hun achtergrond. Palestina wordt door Nederland op dit moment niet erkend als land, waardoor de registratie ‘geboren in Palestina’ niet mogelijk is. Wel is in 2019 in de Regeling basisregistratie personen het gebied ‘Gazastrook en Westelijke Jordaanoever, met inbegrip van Oost-Jeruzalem’ toegevoegd aan de Landentabel. De motie roept de VNG op om aandacht te vragen bij gemeenten voor een zorgvuldige geboorteregistratie van Palestijnen in Nederland, en de mogelijkheid voor inschrijving met als geboorteland ‘Gazastrook en Westelijke Jordaanoever, met inbegrip van Oost-Jeruzalem’ actief te communiceren aan gemeenten.

Advies: overnemen, conform preadvies VNG Bestuur